

Technická služba technickej kontroly TESTEK, a.s. v roku 2018

Úvod

Rok 2018 priniesol zásadnú legislatívnu zmenu, ktorá sa dotkla celej oblasti schvaľovania vozidiel a ich prevádzky. Pôvodný zákon č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 725/2004 Z. z.“), na základe ktorého spoločnosť TESTEK, a.s. od roku 2005 pôsobila ako poverená technická služba technickej kontroly vozidiel, bol k 20.5.2018 zrušený a nahradený novým *zákonom* č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 106/2018 Z. z.“). Na základe § 170 ods. 5 písm. b) zákona č. 106/2018 Z. z. TESTEK, a.s. kontinuálne pokračuje vo svojich doterajších činnostiach, po novom ako „technická služba technickej kontroly“, navyše jej nový zákon prisúdil okrem doterajších i niektoré nové povinnosti.

Kvôli zmene zákona a ostatných predpisov sme v roku 2018 zaznamenali predovšetkým veľký nápor na odborné kapacity spoločnosti, najmä z dôvodu prípravy novej legislatívy a nábehu nových činností. Vynaložením maximálneho úsilia sme nástrahy, problémy a úlohy, s ktorými sme boli v roku 2018 konfrontovaní, úspešne zvládli.

Táto správa podáva krátku bilanciu najdôležitejších udalostí, ktoré sa počas roku 2018 v spoločnosti udiali. Obdobnú správu z predchádzajúcich rokov, obsahujúcu aj stručný prehľad histórie spoločnosti, možno nájsť na internetovej stránke www.testek.sk v sekcii „Výročné správy“.

Vzdelávanie

Školenia a skúšky predpísané zákonom č. 725/2004 Z. z. a od 20.5.2018 zákonom č. 106/2018 Z. z. prebiehali aj v roku 2018 predovšetkým v školiacom a vývojovom stredisku TESTEK na Vajnorskej ulici č. 137 v Bratislave. Výnimkou boli niektoré mimoriadne školenia súvisiace s nadobudnutím účinnosti novej legislatívy, ktoré sme kvôli potrebe operatívneho preškolenia veľkého množstva osôb a našej snahe čo najmenej narušiť ich bežné pracovné činnosti organizovali priamo v regiónoch Slovenska.

Oproti predchádzajúcim rokom sme podľa nového zákona začali vykonávať aj školenia administratívnych pracovníkov staníc technickej kontroly (STK) a príslušníkov PZ SR vykonávajúcich cestné technické kontroly. Zákon č. 106/2018 Z. z. ďalej okrem iného zmenil aj požiadavky na vzdelanie technikov technickej kontroly, predchádzajúce základnému školeniu technikov technickej kontroly. Dosiaľ vyžadované stredoškolské alebo

vysokoškolské systematické technické štúdium môže byť po novom nahradené absolvovaním tzv. skúšky overenia znalostí o vozidlách. Nový zákon umožňuje technickej službe zaradiť do ponuky služieb v oblasti vzdelávania odbornú prípravu na túto skúšku. TESTEK ju organizuje v spolupráci s Ústavom automobilovej mechatroniky Fakulty elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave (ÚAMT FEI STU).

Prehľad školení vykonaných v roku 2018 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

<i>Druh školenia</i>	<i>Počet školení</i>	<i>Vyškoľené osoby</i>
Doškoľovanie (na predĺženie platnosti osvedčenia technika technickej kontroly)	8	126
Základné školenie (na získanie osvedčenia technika technickej kontroly)	3	97
Školenie na výkon administratívnych činností (pre administratívnych pracovníkov STK)	18	208
Mimoriadne doškoľovanie technikov technickej kontroly nariadené MDV SR (máj 2018)	4	všetci technici technickej kontroly
Odborná príprava na skúšky overenia znalostí o vozidlách (v spolupráci s ÚAMT FEI STU)	1	41
Školenie technikov cestnej technickej kontroly k novej legislatíve (pre PZ SR)	1	všetci technici cestnej technickej kontroly PZ SR
Školenie upevnenia nákladu (pre PZ SR)	3	všetci technici cestnej technickej kontroly PZ SR

Technická služba technickej kontroly aj v roku 2018 zabezpečovala vo svojom školiacom a vývojovom pracovisku v spolupráci s Ministerstvom dopravy a výstavby Slovenskej republiky (MDV SR) konanie skúšok z odbornej spôsobilosti technikov technickej kontroly. Prehľad skúšok je uvedený v tabuľkách:

Počet skúšok z odbornej spôsobilosti	27
--------------------------------------	----

<i>Druh skúšky</i>	<i>Počet skúšaných osôb</i>
Po doškoľovaní (na predĺženie platnosti osvedčenia technika technickej kontroly)	148
Po základnom školení (na získanie osvedčenia technika technickej kontroly)	93
Po rozširovacom školení (na rozšírenie kvalifikácie technika technickej kontroly)	13
Spolu	254

Novým druhom skúšok, vykonávaným od 20.5.2018, sú už zmienené skúšky z overenia znalostí o vozidlách. Tie prebiehali tiež v školiacom a vývojovom pracovisku TESTEK:

	<i>Počet skúšok</i>	<i>Počet osôb</i>
Skúška z overenia znalostí o vozidlách	6	69

Okrem vzdelávacích aktivít podľa zákona č. 106/2018 Z. z. TESTEK spolupracoval so sesterskou spoločnosťou TESTEK servis, a.s. na organizácii série seminárov pre prevádzkovateľov STK a držiteľov povolení na zriadenie STK. Celkovo sa v roku 2018 uskutočnili 3 turnusy takýchto seminárov zameraných na aktuálne legislatívne zmeny. Spolu s prednášateľmi z TESTEKu na nich s prezentáciami vystúpili zástupcovia MDV SR, spoločnosti Bureau Veritas a advokátskej kancelárie Kompán a Sabol.

Inšpekčné činnosti

Podľa zákona č. 725/2004 Z. z. vykonávala technická služba technickej kontroly len jeden typ inšpekcie, akreditovaný podľa normy ISO/IEC 17020:2012, a to počiatočné overovanie plnenia podmienok na vykonávanie technickej kontroly. Zákon č. 106/2018 Z. z. priniesol zmeny aj do tejto oblasti. Pribudol nový typ inšpekcie podobný doterajšiemu, tzv. priebežné overovanie plnenia podmienok na vykonávanie technickej kontroly. Okrem toho nový zákon zaviedol aj úplne nový typ inšpekcie, tzv. odborný dozor nad technikmi technickej kontroly, STK a subjektmi vykonávajúcimi kalibrácie zariadení používaných pri technických kontrolách. Viac o inšpekčných činnostiach TESTEKu možno nájsť v [informačnom dokumente](#).

V priebehu roka 2018 TESTEK vykonal celkovo 35 počiatočných overení plnenia podmienok na vykonávanie technickej kontroly. Zvyšné typy inšpekcií boli predmetom rozšírenia akreditácie podľa normy ISO 17020 v druhej polovici roka a začali sa vykonávať až od 1.1.2019.

Overovanie vhodnosti zariadení a spôsobilosti osôb na kalibráciu

V roku 2018 TESTEK vykonal celkovo 25 overení vhodnosti zariadení na používanie pri technických kontrolách ukončených vydaním správy ako podkladu pre schválenie na MDV SR.

Zákon č. 106/2018 Z. z. zaviedol medzi povinnosti technickej služby technickej kontroly aj overovanie spôsobilosti osôb na získanie osvedčení odborne spôsobilých osôb na kalibráciu zariadení. TESTEK vykonal v roku 2018 dve takéto overenia.

Spracovanie návrhov metodických pokynov technických a cestných technických kontrol vozidiel

V roku 2018 bolo spracovaných a MDV SR postúpených 47 návrhov nových metodických pokynov upravujúcich vykonávanie technických kontrol. Všetky boli ministerstvom schválené a zverejnené. K novým predpisom boli spracované a v informačnom systéme zverejnené vysvetlenia k ich aplikácii. Bolo spracovaných tiež 12 návrhov metodických pokynov pre cestné technické kontroly, ktoré boli postúpené PZ SR.

Informačný systém technických a cestných technických kontrol vozidiel

Počas účinnosti zákona č. 725/2004 Z. z. pokračovala prevádzka doterajšieho informačného systému. Od 20.5.2018 bol po niekoľkoročnom vývoji uvedený do prevádzky nový automatizovaný informačný systém technických kontrol s celoštátnou pôsobnosťou (v terminológii nového zákona „celoštátny informačný systém technických kontrol“ alebo „CIS TK“). Od jeho spustenia do konca roku 2018 bolo v CIS TK vyhodnotených celkovo 818.414 technických kontrol vozidiel. Nový informačný systém nahradil dovtedy používaný systém, ktorý kvôli staršej štruktúre spracovania logických procesov nedokázal reflektovať nové požiadavky kladené na funkcionality a možnosti komunikácie systému s externými zariadeniami používanými pri technických kontrolách vozidiel.

Jednou z nových povinností technickej služby technickej kontroly podľa zákona č. 106/2018 Z. z. je vývoj a prevádzka informačného systému pre cestné technické kontroly (AIS CTK), zabezpečované príslušníkmi PZ SR. V priebehu roku 2018 bol tento systém vytvorený a odskúšaný počas testovania, pričom do „ostrej“ prevádzky bol po schválení udelenom MDV SR uvedený od 1.1.2019.

Certifikácia systému protikorupčného manažérstva

Hoci zákon č. 106/2018 Z. z. technickej službe technickej kontroly priamo neukladá povinnosť certifikácie systémov manažérstva, vzhľadom na charakter jej činností a povinností sa certifikácia podľa vybraných noriem javí ako výhodná pre štandardizáciu jej procesov, ktorá je zárukou vysokej kvality vykonávania činností.

Spoločnosť TESTEK sa preto rozhodla pre certifikáciu podľa noriem ISO 37001 (Systémy manažérstva proti korupcii), ISO 9001 (Systémy manažérstva kvality) a ISO 27001 (Systémy riadenia informačnej bezpečnosti).

V prípade certifikácie podľa normy ISO 37001 išlo o završenie dlhodobého procesu. Ešte v roku 2017 sa vedenie spoločnosti rozhodlo upraviť dovtedajšie jednotlivé protikorupčné opatrenia do formy komplexnejšieho systému protikorupčného manažérstva. Bolo to práve v čase, kedy sa začali objavovať prvé informácie o úplne novej medzinárodnej norme pre systémy manažérstva proti korupcii ISO 37001:2016. Príležitosť, ktorú nová norma ponúkla, bola využitá a budovaný systém bol koncipovaný tak, aby plnil jej požiadavky. Po niekoľkomesačnej príprave TESTEK v roku 2018 ako jeden z prvých subjektov na Slovensku úspešne absolvoval preverenie spoločnosťou Bureau Veritas a jeho systém protikorupčného manažérstva bol certifikovaný podľa normy ISO 37001:2016. Zavedenie certifikovaného systému protikorupčného manažérstva podľa tejto normy je podľa zákona č. 106/2018 Z. z. povinné pre všetkých prevádzkovateľov STK, pričom STK zriadené pred 20.5.2018 majú lehotu na zavedenie systému najneskôr do 20.5.2021. Skúsenosti s aplikáciou normy ISO 37001 preto plánujeme využiť na podporu STK pri jej zavádzaní.

Medzinárodné aktivity

Aj v roku 2018 pokračovalo členstvo spoločnosti TESTEK v medzinárodnej organizácii [Comité International de l'Inspection Technique Automobile \(CITA\)](#). Zástupca spoločnosti TESTEK Marián Rybianský pokračoval v pôsobení [v štruktúrach CITA](#) vo funkcii technického experta zodpovedného za oblasť „Safety systems – mechanical systems“ (bezpečnostné systémy – mechanické systémy vozidiel). Do funkcie bol menovaný ešte v roku 2010. Marián Rybianský pokračoval tiež v pôsobení vo funkcii predsedu pracovnej podskupiny CITA SubWG1 „Brake Testing“ (kontrola bŕzd), do ktorej bol zvolený v roku 2017. V roku 2018 hostil TESTEK vo svojom školiacom a vývojovom stredisku zasadnutia pracovných skupín CITA SubWG1 „Brake Testing“ (kontrola bŕzd), CITA SubWG1 „Headlight Testers“ (zariadenia na skúšky svetlometov) a CITA WG3 „Standardized Inspection Outcomes“ (štandardizované výstupy kontroly vozidiel).

Na základe našej žiadosti predstavenstvo medzinárodnej organizácie [Confederation of Organisations in Road Transport Enforcement \(CORTE\)](#) po posúdení činností, ktorými sa TESTEK zaoberá, rozhodlo v apríli 2018 o jeho prijatí za člena. CORTE je neziskovou organizáciou so sídlom v Bruseli, združujúcou inštitúcie a spoločnosti s aktivitami v oblasti cestnej dopravy, jej bezpečnosti, kontroly dodržiavania predpisov a súvisiacej administratívy. Významnú časť agendy CORTE tvoria cestné technické kontroly, ktorých sa týkajú aj niektoré nové činnosti prisúdené technickej službe technickej kontroly zákonom č. 106/2018 Z. z. V tejto oblasti zástupcovia TESTEKu už s CORTE dlhšiu dobu spolupracovali ako členovia spoločnej pracovnej CITA – CORTE pre cestné technické kontroly. Členstvo v CORTE umožnilo TESTEKu priamy prístup k procesom tvorby návrhov medzinárodných technických predpisov pre cestné technické kontroly a výmene informácií o ich aplikácii v rôznych členských štátoch EÚ.

Podporujeme odborné školstvo

TESTEK aj v roku 2018 podporoval vzdelávanie budúcich odborníkov v oblasti automobilovej techniky. V našom školiacom a vývojovom stredisku sme privítali študentov z ÚAMT FEI STU a z Ústavu dopravnej techniky a konštruovania SJF STU. Na exkurzii si vypočuli prednášky pracovníkov TESTEKu a mohli si tiež vyskúšať niektoré metódy kontroly a skúšok vozidiel aj prakticky.

TESTEK, a.s., technická služba technickej kontroly